

Uudenmaan virkistysalueyhdistys

**PIKKU LEIKOSAAREN VIRKISTYSALUEEN KÄYTTÖ- JA
HOITOSUUNNITELMA**

09/2020

Sisältö

Tiivistelmä.....	3
1 Tausta ja tavoitteet.....	4
2 Suunnittelualan tarkastelu	4
2.1 Suunnittelualan sijainti ja rajaus	4
2.2 Kehittämisen suunnittelua ohjaavat asiakirjat	5
2.3 Luonnon yleispiirteet.....	6
3 Käytön ja hoidon periaatteet.....	7
3.1 Virkistyskäyttö	7
3.2 Luonnonhoito	7
4 Suunnittelualan virkistyskäytön nykytila.....	8
4.1 Vetovoimatekijöiden analyysi	8
4.2 Virkistyskäytön kysyntä ja tarjonta.....	8
5 Virkistyskäytön tavoitetilan ja kehittämistarpeiden määrittely	9
5.1 Konseptit ja niistä nousevat kehittämistarpeet	9
6 Kehittämistoimenpiteet.....	11
6.1 Virkistyskäyttö	11
6.2 Luonnonhoito	13
7 Lähteet.....	13
8 Liitteet.....	14
8.1 Pikku Leikosaaren virkistysalueen luonnonhoitosuunnitelma 2020–2030	14

Tiivistelmä

Pikku Leikosaaren virkistysalue sijaitsee itäisen Helsingin edustalla, vajaat kaksi kilometriä Kallahdenniemestä etelään. Pieni 1,1 hehtaarin saari on kokonaisuudessaan virkistysaluetta. Saari sijaitsee monen veneväylän läheisyydessä, ja alue on erittäin suosittu vesillä liikkuvien pääkaupunkiseutulaisten keskuudessa. Noin kahden kilometrin päässä Pikku Leikosaaresta sijaitsee toinen Uuvin saarikohde, Kalliosaaren virkistysalue. Pikku Leikosaaren virkistysalueen rannat ovat silokallioiden ja somerikon mosaiikkia. Saaren keskiosa on pääosin erirakenteista kitumaan männikköä, jota hallitsevat avokalliolaikut.

Pikku Leikosaari on suosittu ja vetovoimainen päiväretkikohde, jonka palvelut sekä sijainti aivan Helsingin edustalla tekevät siitä kiinnostavan kohteen suurelle määrälle käyttäjiä. Se tarjoaa pinta-alaansa suuremmat mahdollisuudet ajanviettoon ulkoilmassa, hienossa merimaisemassa. Arvio saaren tämänhetkisestä käyntimäärästä on noin 10 000–15 000 käyntiä vuodessa. Sen sijainnin takia potentiaalisten kävijöiden määrä on todella suuri, ja pääkaupunkiseudun asukasluvun sekä ulkoilun suosion lisääntymisen myötä jatkuvasti kasvava. Myös yhteiskäyttöveneiden ja muiden uusien vesillä liikkumisen muotojen lisääntyminen mahdollistaa saaristoon pääsyn yhä useammalle.

Tämä käyttö- ja hoitosuunnitelma on laadittu ohjaamaan virkistysalueen käyttöä, hoitoa ja kehittämistä. Sen periaatteellinen aikajänne on noin kymmenen vuotta, mutta tarvittaessa sitä voidaan päivittää jo aiemminkin. Käyttö- ja hoitosuunnittelussa alueen kehittämistä on lähestytty alueen profiloitumisesta osaksi Uuvin saaristokohteita. Esiin nousseista tarpeista on johdettu konkreettiset kehittämistoimenpiteet.

Pikku Leikosaareissa on pitkään ollut tarjolla virkistyskäytön palveluita: kiinnitysrenkaita ja -poijuja, infotaulu, kompostikäymälä sekä tulipaikka. Lisäksi saareissa on uimalaituri sekä itsepalveluperiaatteella toimiva sauna. Vuonna 2019 tulipaikalle on asennettu Uuvin uuden malliston mukaiset rakenteet sekä aloitettu käyttäjäturvallisuuden parantamiseen tähtäävät toimet tekemällä tarkistussukellus ja vedenalainen siivous uimalaiturin edustalla. Virkistyskäytön peruspalveluvarustusta parannetaan lisäämällä tulipaikkoja ja parantamalla niiden varustusta Uuvin uuden malliston mukaisilla rakenteilla, millä vastataan alueen lisääntyneeseen käyttöpaineseen. Lisäksi saareen rakennetaan uusi polttopuuvaja sekä uusitaan opasteet.

Pikku Leikosaaren virkistysalueen luonnonhoidossa tullaan ensisijaisesti toteuttamaan virkistyskäyttöä ja luonnon elinvoimaisuutta palvelevia toimenpiteitä. Virkistyskäytön kannalta on olennaista, että alueen metsäluonnossa on viihtyisää kulkea ja samalla alueen kävijällä on mahdollisuus havainnoida ympäristöään, niin alueen sisäistä lähimaisemaa kuin maisemaa alueen ulkopuolella. Pikku Leikosaari tarjoaa avoimuutta saaristomaisemineen sekä koostaan huolimatta puustoista suojaa keskellä merellistä Helsingin. Alueelle suunnitelluilla luonnonhoitotoimilla hävitetään kurturuusukasvusto osana maanomistajan velvollisuutta torjua vieraslajeja.

1 Tausta ja tavoitteet

Uudenmaan virkistysalueyhdistys (Uuvi) laatii kaikille virkistysalueilleen käyttö- ja hoitosuunnitelman, joka ohjaa virkistysalueen käyttöä, hoitoa ja kehittämistä. Sen periaatteellinen aikajänne on noin kymmenen vuotta, mutta tarvittaessa sitä voidaan päivittää jo aiemminkin.

Käyttö- ja hoitosuunnitelmassa esitetään virkistyskäytön kehittämistoimenpiteet sekä virkistysalueen luonnonhoitosuunnitelmat perusteluineen. Niitä laadittaessa pyritään kehittämistä tarkastelemaan itse virkistysalueen lisäksi myös ympäröivien alueiden toimintojen ja palveluiden näkökulmasta.

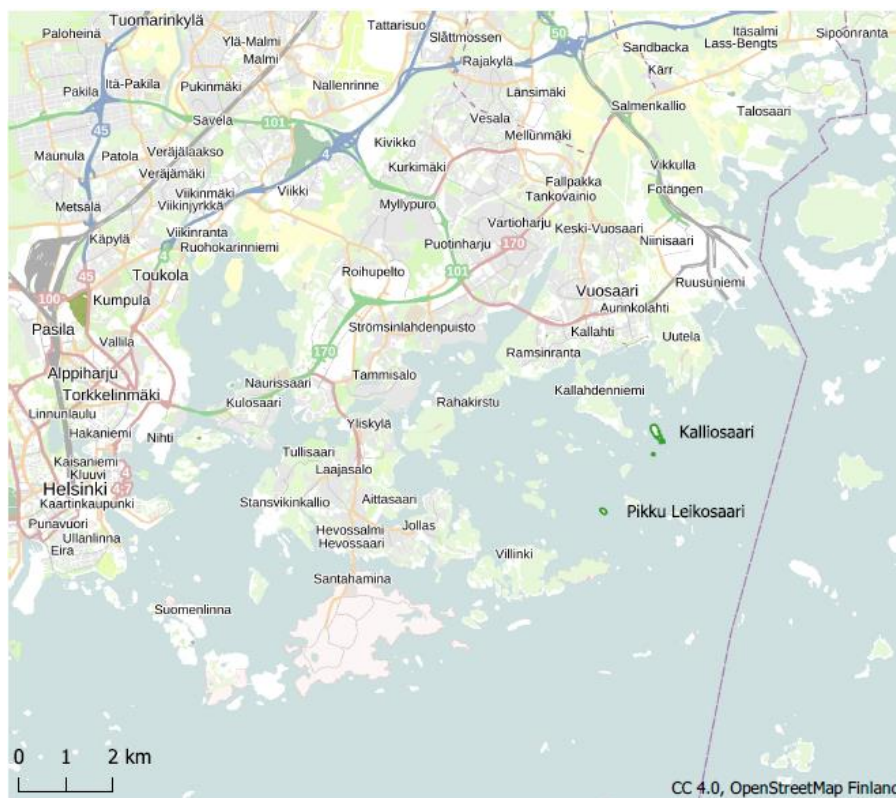
Pikku Leikosaaren virkistysalue on tullut Uuvin hallintaan vuonna 1994, mutta sille ei aiemmin ole tehty käyttö- ja hoitosuunnitelmaa.

2 Suunnittelualueen tarkastelu

2.1 Suunnittelualueen sijainti ja rajaus

Pikku Leikosaari sijaitsee itäisen Helsingin edustalla, vajaat kaksi kilometriä Kallahdenniemestä etelään. Pieni 1,1 hehtaarin saari on kokonaisuudessaan virkistysaluetta. Saari sijaitsee monen veneväylän läheisyydessä, ja alue on erittäin suosittu vesillä liikkuvien pääkaupunkiseutulaisten keskuudessa. Pikku Leikosaaren sijainti ja etäisyys mantereesta tekevät siitä todella helposti saavutettavan kohteen niin veneellä kuin meloen liikkuville kävijöille.

Noin kahden kilometrin päässä Pikku Leikosaaresta sijaitsee toinen Uuvin saarikohde, Kalliosaaren virkistysalue.

Pikku Leikosaaren ja Kalliosaaren virkistysalueiden sijainti Itä-Helsingin saaristossa.

2.2 Kehittämisen suunnittelua ohjaavat asiakirjat

Helsingin yleiskaava, Helsingin kaupunki 2016

Pikku Leikosaari on osoitettu yleiskaavassa virkistys- ja viheralueeksi.

Ote Helsingin yleiskaavan kartasta, missä Kalliosaaren ja Pikku Leikosaaren virkistysalueet merkitty virkistys- ja viheralueiksi (vihreä väri). (Helsingin kaupunki 2016)

Kallahden harju-, niitty- ja vesialueet, Natura 2000, Suomen ympäristökeskus 2018

Luonnonsuojelualuekokonaisuus, johon kuuluvat Kallahdenniemen harju- ja rantaniitty sekä laaja vedenalainen harjumuodostelma, joka jatkuu merenpinnan alla muodostaen laajan luontodirektiivin mukaisen luontotyypin (vedenalaiset hiekkasärkät). Suojelualueelle on asetettu vesillä liikkumisen rajoituksia lähelle Kallahdenniemen ranta-aluetta ja sen lähiluotoja.

Kallahden matalikon luonnonsuojelualueen sijoittuminen Pikku Leikosaaren ja Kalliosaaren virkistysalueiden läheisyyteen.

2.3 Luonnon yleispiirteet

Pikku Leikosaaren virkistysalue on pieni kalliainen saari, jonka rannat ovat silokallioiden ja somerikon mosaiikkia. Somerikossa viihtyy rantalajistosta mm. rantavehänä. Saaren keskiosa on pääosin erirakenteista kitumaan männykköä, jota hallitsevat avokalliolaikut. Saaren länsipuoliskolla on puolestaan pienialainen iäkkäistä männyistä koostuva karuleimainen kuivahko kankaan metsikkö, missä vaihtelua maisemallisesti ja puulajillisesti luo rauduskoivusekoitus.

3 Käytön ja hoidon periaatteet

3.1 Virkistyskäyttö

Virkistyskäyttö Uuvin alueilla pohjautuu peruseriaatteiltaan jokamiehenoikeuksien noudattamiseen. Alueilla tarjotaan virkistyskäyttöä tukevia peruspalveluita (esimerkiksi opasteet ja merkityt reitit, tauko- ja tulipaikat rakenteineen, laiturit, kompostikäymälät, pysäköintipaikat).

Uudenmaan asukasluku kasvaa jatkuvasti, ja samanaikaisesti myös luonnon virkistyskäyttö, monenlainen luontoliikunta sekä luontomatkailu kasvattavat suosiotaan. Tämä näkyy monin tavoin myös Uuvin virkistysalueilla. Erilaiset käyttäjäryhmät kaipaavat yhä enenevässä määrin tarpeisiinsa soveltuvia palveluita, joiden tarjontaa Uuvi pyrkii alueillaan parantamaan.

Monilla virkistysalueilla on kysyntää myös erilaisille kaupallisesti tuotetuille palveluille (esim. erilaiset opastus- ja ohjelmapalvelut, välinevuokraus, kahvila-, ravintola- ja majoituspalvelut jne). Uuvi ei itse tuota tällaisia palveluita, mutta niitä voidaan tarjota alueiden käyttäjille yhteistyöyritysten kautta.

Palveluiden suunnittelua ja mitoittamista kunkin virkistysalueen käyttäjien ja käyntimäärien kannalta mielekkäästi edesauttaa alueiden profilointi. Siinä pyritään tunnistamaan alueen vahvuudet ja heikkoudet sekä keskeiset käyttäjäryhmät ja heidän tarpeensa. Näiden kautta tarkastellaan erilaisten mahdollisten kehityskulkujen vaikutusta alueen virkistyskäyttöön ja kestävyys. Läpileikkaavana teemana käytön ja hoidon suunnittelussa on alueiden luonto-, maisema-, kulttuurihistoria- ja virkistyskäyttöarvojen säilyminen.

Soveltava luontoliikunta ja esteettömyys ovat läpileikkaava teema Uuvin alueiden kehittämisessä. Ne huomioidaan kullakin alueella mahdollisuuksien mukaan, ja viestinnässä tarjotaan tietoa, jonka avulla kävijät voivat itse arvioida kohteen soveltuvuuden omiin tarpeisiinsa. Pikku Leikosaaren virkistysalueen kohdalla soveltava liikunta huomioidaan viestinnässä, mutta saaren topografian vuoksi sinne ei ole suunnitteilla esteettömiä palveluita.

Pikku Leikosaaressa noudatetaan roskattoman retkeilyn periaatetta, eli kävijät huolehtivat itse roskansa pois alueelta.

3.2 Luonnonhoito

Virkistysalueen luonnonhoidossa tullaan ensisijaisesti toteuttamaan virkistyskäyttöä ja luonnon elinvoimaisuutta palvelevia toimenpiteitä. Virkistyskäytön kannalta on olennaista, että alueen metsäluonnossa on viihtyisää kulkea ja samalla alueen kävijällä on mahdollisuus havainnoida ympäristöään, niin alueen sisäistä lähimaisemaa kuin maisemaa alueen ulkopuolella. Pikku Leikosaaren virkistysalue tarjoaa avoimuutta saaristomaisemineen sekä koostaan huolimatta puustoista suojaa keskellä merellistä Helsinkiä. Sekä virkistyskäytön että luonnon monimuotoisuuden kannalta on merkityksellistä ylläpitää alueen luonnon vaihtelevuutta jättämällä osa alueesta käsittelemättä, ja turvata käsitellyilläkin alueilla luontainen vaihtelevuus esimerkiksi säästämällä pensaita ja alikasvospuustoa sekä kuolleita tai kuolevia puita. Luonnon monimuotoisuuden kannalta on lisäksi tärkeää turvata alueella esiintyvien arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet ja niissä esiintyvän lajiston elinolot.

4 Suunnittelualueen virkistyskäytön nykytila

4.1 Vetovoimatekijöiden analyysi

Pikku Leikosaari on suosittu ja vetovoimainen päiväretkikohde, jonka palvelut sekä sijainti aivan Helsingin edustalla tekevät siitä kiinnostavan kohteen suurelle määrälle käyttäjiä. Reilun hehtaarin kokoinen Pikku Leikosaari tarjoaa pinta-alaansa suuremmat mahdollisuudet ajanviettoon ulkoilmassa, hienossa merimaisemassa.

Vesillä liikkuminen on suosittua pääkaupungin edustalla, ja viime aikoina yleistyneiden veneiden yhteiskäyttö- ja vuokrauspalveluiden ansiosta saarikohteisiin voi päästä myös ilman omaa venettä. Pikku Leikosaari sijaitsee veneväylien varrella, ja Puotilan tai Vuosaarenlahden venesatamasta sinne on matkaa noin 6 kilometriä. Vaikka Pikku Leikosaari onkin sisäsaaristossa, sinne päästäkseen on ylitettävä pieniä selkiä. Saari on veneilijöiden lisäksi oivallinen kohde myös hieman kokeneemmille melojille.

Sympaattisen pikkusaaren rannat ovat suurelta osin aaltojen ja jäiden hyväilemää pehmeälinjaista silokalliota, jolla on mukavaa loikoilla auringosta, merimaisemasta ja eväistä nautiskellen. Keskiosa on vähäpuustoinen, mutta tarjoaa tuulisina päivinä kuitenkin vähän suojaa. Saaresta löytyy oivallisia oleskelupaikkoja koko päivänsiirron ajan, ja päivän päätteeksi vielä länsirannan kalliot kutsuvat ilta-auringon ihailuun.

Pikku Leikosaaren vetonaula on yhteiskäytössä oleva sauna, joka on etenkin kauniina kesäpäivinä erittäin suosittu.

Noin kahden kilometrin päässä Pikku Leikosaaresta, aivan Kallahdenniemen tuntumassa, sijaitsee toinen Uuvin saarikohde, Kalliosaaren virkistysalue. Myös sen palveluita tullaan lähivuosina kehittämään, ja yhdessä saaret muodostavat kiinnostavan merellisen virkistyskäyttökeskittymän itäisen Helsingin edustalle. Tämä tukee myös Helsingin merellisen strategian 2030 toteuttamista.

4.2 Virkistyskäytön kysyntä ja tarjonta

Pikku Leikosaarella on pitkään ollut tarjolla virkistyskäytön peruspalveluita: kiinnitysrenkaita ja -poijuja, infotaulu, kompostikäymälää sekä tulipaikka. Lisäksi saaresta on uimalaituri sekä itsepalveluperiaatteella toimiva sauna.

Alueella ei ole tehty systemaattista kävijälaskentaa, mutta tietoa alueen kävijämäärästä on kerätty havainnoimalla sekä arvioimalla sitä suhteessa alueen ylläpidon tarpeeseen. Arvio saaren tämänhetkisestä käyntimäärästä on noin 10 000–15 000 käyntiä vuodessa.

Uuvi on viime vuosina uudistanut viestintäänsä erityisesti internetissä ja sosiaalisen median palveluissa. Viestinnän tehostuminen niin omissa kuin yhteistyötahojen kanavissa on herättänyt kasvavaa kiinnostusta Uuvin virkistysalueita kohtaan, niiden joukossa myös Pikku Leikosaari. Sen sijainnin takia potentiaalisten kävijöiden määrä on todella suuri, ja pääkaupunkiseudun asukasluvun sekä ulkoilun suosion lisääntymisen myötä jatkuvasti kasvava. Myös yhteiskäyttöveneidensä ja muiden uusien vesillä liikkumisen muotojen lisääntyminen mahdollistaa saaristoon pääsyn yhä useammalle. Pikku Leikosaaren käyntimäärissä onkin odotettavissa tasaista kasvua.

Monilla virkistysalueilla on kysyntää myös erilaisille kaupallisesti tuotetuille palveluille (esimerkiksi opastus- ja ohjelmapalvelut). Uuvi ei itse järjestä kaupallisia palveluita, mutta niitä voidaan tarjota alueiden käyttäjille yhteistyöyritysten kautta. Kaupallisen toiminnan toteuttamismahdollisuuksia harkitaan aina

tapauskohtaisesti, huomioiden mm. kestävän matkailun periaatteet ja toiminnan sovittaminen yhteen muun käytön kanssa.

Pikku Leikosaarta ei tällä hetkellä hyödynnetä varsinaisena luontomatkailukohteena, mutta esimerkiksi Kallahdenniemen kupeessa sijaitseva melontakeskus ohjaa asiakkaitaan saareen.

5 Virkistyskäytön tavoitetilan ja kehittämistarpeiden määrittely

5.1 Konseptit ja niistä nousevat kehittämistarpeet

Pikku Leikosaaren virkistyskäytön tavoitetilaa tarkastellaan seuraavassa konseptin kautta. Siinä huomioidaan pääasiallisten käyttäjäryhmien näkökulmia alueen käyttöön ja niistä nousevia kehittämistoimia.

Konseptin kautta voidaan hahmottaa, mitä asioita kehittämisessä nostetaan esiin, ja miten ne juontuvat eri käyttäjäryhmien tarpeista. Kehittämistoimet johdetaan luontevasti konseptiin sisältyvistä teemoista, jotka luovat siten perustelut kehittämistoimien valinnalle. Näin kehittämistoimilla on selkeä suunta ja tarkoitus, ne kytkeytyvät saman punaisen langan ympärille ja palvelevat tiettyä määriteltyä päämäärää.

Vaikka tässä esitetty konsepti tuo esiin alueen pääasiallista profiilia ja käyttötapaa, ei se kuitenkaan ole ainoa näkökulma alueen käyttöön ja kehittämiseen; aluetta voidaan tuoda esiin muistakin näkökulmista ja muillekin kohderyhmille

Konsepti: Kokoaan suurempien kokemusten Pikku Leikosaari

Konseptissa tarkastellaan Pikku Leikosaarta virkistysalueena, joka tarjoaa pinta-alaansa nähden hämmästyttävän suuria kokemuksia. Siellä kävijä voi tuntea olevansa ikään kuin välitilassa aavan meren ja kaupungin urbaanin sykkeen välissä. Pikku Leikosaarella tähän tunteeseen kytkeytyvät ympäröivän luonnon ja laadukkaiden virkistyskäytön palveluiden yhdessä tarjoamat vahvat elämykset.

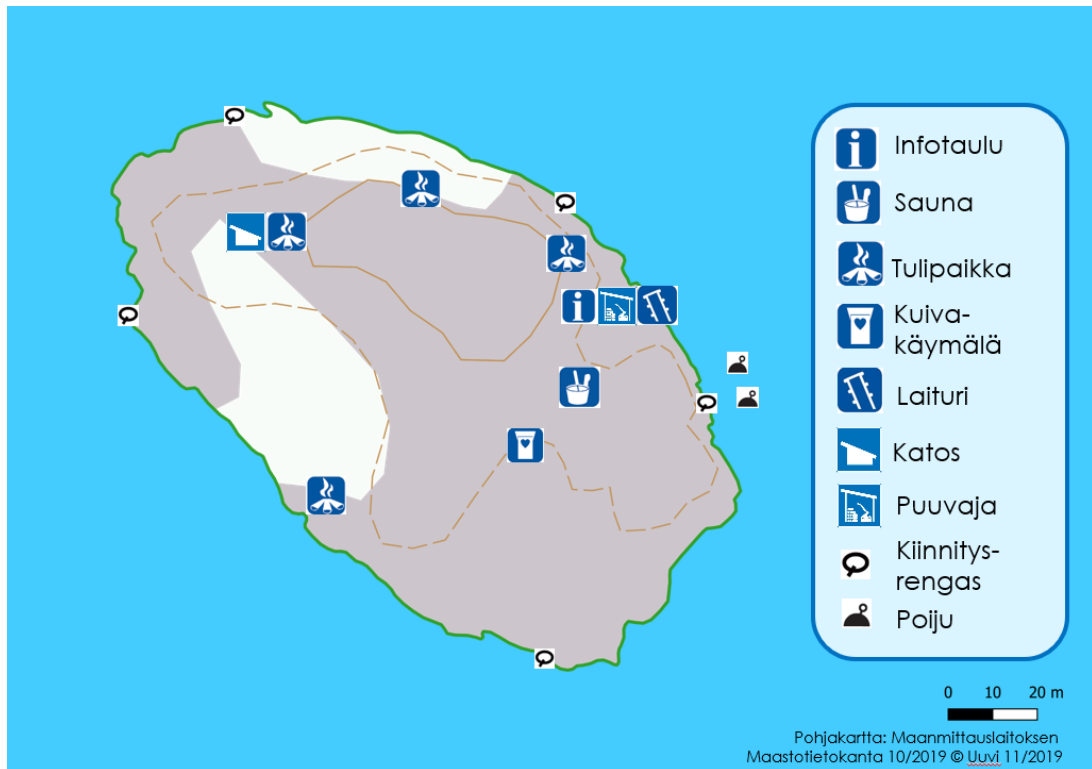
TEEMAT	KEHITTÄMISTARPEET
<i>Helppous, laadukkuus ja turvallisuus</i>	
Alueen tavoiteltavan käyntikokemuksen tunnusmerkkejä ovat helppous, laadukkuus ja turvallisuus.	<i>Helppouden ulottuvuuksia ovat kaikille kävijöille tärkeä tiedon saamisen helppous, sekä alueella toimimisen helppous.</i> <i>Alueen palvelut ovat laadukkaita, helppokäyttöisiä ja turvallisia.</i> <i>Kävijän on helppo saada tietoa palveluiden sopivuudesta omiin tarpeisiinsa: palveluista on selkeät kuvaukset, joihin sisältyy kuvamateriaalia (mm. esteettömyyden ja soveltavan luontoliikunnan näkökulmaa</i>

	<p><i>silmällä pitäen).</i></p> <p><i>Turvallisuuteen liittyvää tietoa ja ohjeistusta on löydettävissä sekä ennakkotiedoissa että itse kohteessa.</i></p>
Opastusviestintä on selkeää ja riittävää.	<p><i>Kävijöiden on helppo saada tietoa alueesta ja sen palveluista sekä ennen käyntiä että sen aikana.</i></p> <p><i>Tietoa on saatavilla useilla eri kielillä.</i></p>
Hyvät palvelut alueen vetovoimaisuuden tukena	
Virkistyskäytön palveluvarustus on hyväkuntoista ja tarpeeseen nähden riittävää.	<p><i>Laajennetut virkistyskäytön palvelut vastaavat alueen käyttömääriä.</i></p> <p><i>Palvelut ovat hyvin suunniteltuja ja toteutettuja.</i></p> <p><i>Rantautumispaikat ja alueen palvelut on suunniteltu vesilläliikkujien tarpeet huomioiden.</i></p> <p><i>Rakenteet ovat hyvässä kunnossa.</i></p>
Virkistyskäytön peruspalveluiden lisäksi alueella on lisäarvoa tuottavia palveluita.	<i>Yhteiskäytössä oleva sauna tuo runsaasti lisäarvoa saaren virkistyskäytölle, ja on monelle kävijälle vahva vaikutin retkikohteen valinnassa.</i>
Alue tunnetaan laadukkaana ulkoilukohteena.	<p><i>Alueen palvelut ovat laadukkaita ja niiden ylläpidon taso on mitoitettu käyttömäärien kannalta oikein.</i></p> <p><i>Alueesta viestitään ajantasaisesti. Mielikuva laadukkaasta ulkoilukohteesta välittyy niin ennakkotiedoissa kuin käynnin aikana, ja sitä halutaan suositella jälkikäteen.</i></p>
Luonto- ja maisema-arvoista sekä kestävydestä huolehtiminen	
Alueen luonto- ja maisema-arvoista sekä kestävydestä pidetään huolta.	<p><i>Huolella suunnitellut ja korkeatasoiset rakenteet ja palvelut kanavoivat käyttöä ja minimoivat ongelmia.</i></p> <p><i>Opastusviestinnällä ohjeistetaan kävijöitä</i></p>

	<p><i>luontoarvojen huomioimiseen sekä virkistyskäytön pelisääntöihin yleisesti (esim. tuliturvallisuus, koirakuri, roskaton retkeily).</i></p> <p><i>Alueen käytössä ja hoidossa huolehditaan luonto-, maisema ja virkistyskäyttöarvoista.</i></p>
--	---

6 Kehittämistoimenpiteet

6.1 Virkistyskäyttö

Kartta Pikku Leikosaaren suunnitellusta palveluvarustuksesta.

Pikku Leikosaaren virkistyskäytön peruspalveluvarustusta parannetaan lisäämällä tulipaikkoja ja parantamalla niiden varustusta. Saunarakennus tulee vaatimaan korjaustoimenpiteitä suunnittelukaudella.

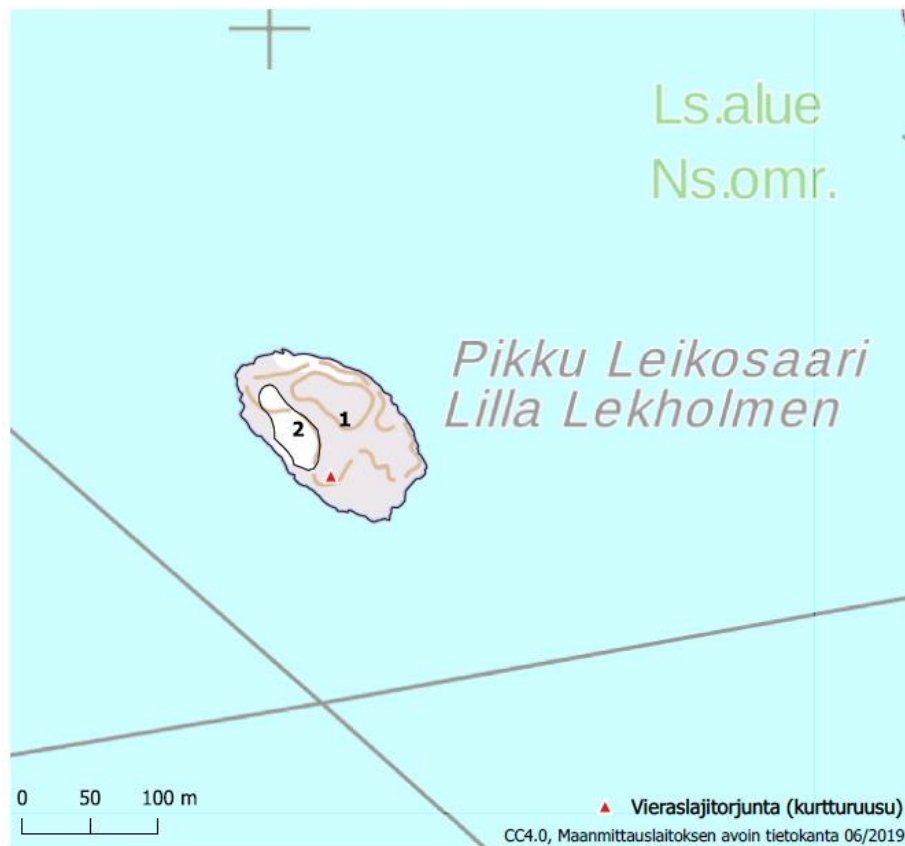
Pikku Leikosaassa tehtiin vuonna 2019 käyttäjäturvallisuuden parantamiseen tärkeitä toimia suorittamalla tarkistussukellus ja vedenalainen siivous uimalaiturin edustalla.

Kävijäseurannan osalta seurataan kohteeseen soveltuvien signaaliperusteisten laitteistojen (esim. Bluetooth) kehittymistä lähivuosina.

<p>Toimenpide: Tulipaikkojen ja puuvajan rakentaminen</p>
<p>Toimenpiteen kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olemassa olevan tulipaikan yhteyteen rakennetaan Uuvin uuden rakennemalliston mukainen katos. • Saunan lähelle rakennetaan polttopuuvaja. • Lisäksi rakennetaan kaksi–kolme muuta, rannalla sijaitsevaa tulipaikkaa eri puolille saarta. Luvattomat tulipaikat poistetaan ja niiden ympäristö siistitään.
<p>Toimenpiteen tarkoitus: Pikku Leikosaaren keskeisiin palveluihin kuuluu eväsretkeily. Saarella on useita luvattomia tulipaikkoja, ja tarve tulipaikkojen määrän lisäämiselle on ilmeinen. Tähän vastataan rakentamalla useita uusia tulipaikkoja, joiden sijoittamisessa huomioidaan vaihtelevat tuuliolosuhteet ja päivänkierto. Tulipaikkojen määrän suhdetta käyttöpaineeseen tarkastellaan jatkossakin, ja tarvittaessa rakenteita lisätään.</p> <p>Olemassa olevalle tulipaikalle on vuonna 2019 asennettu Uuvin uuden malliston mukaiset rakenteet. Niiden yhteyteen rakennettava katos tarjoaa jatkossa säänsuojaa evästellessä ja saunaan pääsyä odotellessa.</p>
<p>Toimenpiteen ajankohta: 1–3 vuotta</p>

<p>Toimenpide: Infotaulun uusiminen</p>
<p>Toimenpiteen kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alueelle sijoitetaan uusi infotaulu, joka sisältää ajantasaisen kartan alueesta palveluineen sekä tietoa ja ohjeita alueella toimimiseen. Tietoa on tarjolla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. • Uimalaiturin yhteyteen sijoitetaan pelastusrengas ja uimaturvallisuuden liittyvät infotaulut.
<p>Toimenpiteen ajankohta: 0–1 vuotta</p>

6.2 Luonnonhoito

Kartta alueelle suunnitelluista luonnonhoitotoista.

Toimenpide: Vieraslajitorjunta
Toimenpiteen kuvaus: <ul style="list-style-type: none">• Kurturuusukasvuston hävittäminen metsikkökuviolla 1.• Näivetetään toistuvilla leikkuukerroilla.• Voidaan toteuttaa talkootyönä koskien Uuvin tavoitetta kehittää luonnonhoitoon liittyvää järjestö-/yhdistysyhteistyötä.
Toimenpiteen tarkoitus: Vieraslajien hävittäminen maanomistajalle asetettujen velvoitteiden mukaisesti.
Toimenpiteen ajankohta: 0–2 vuotta

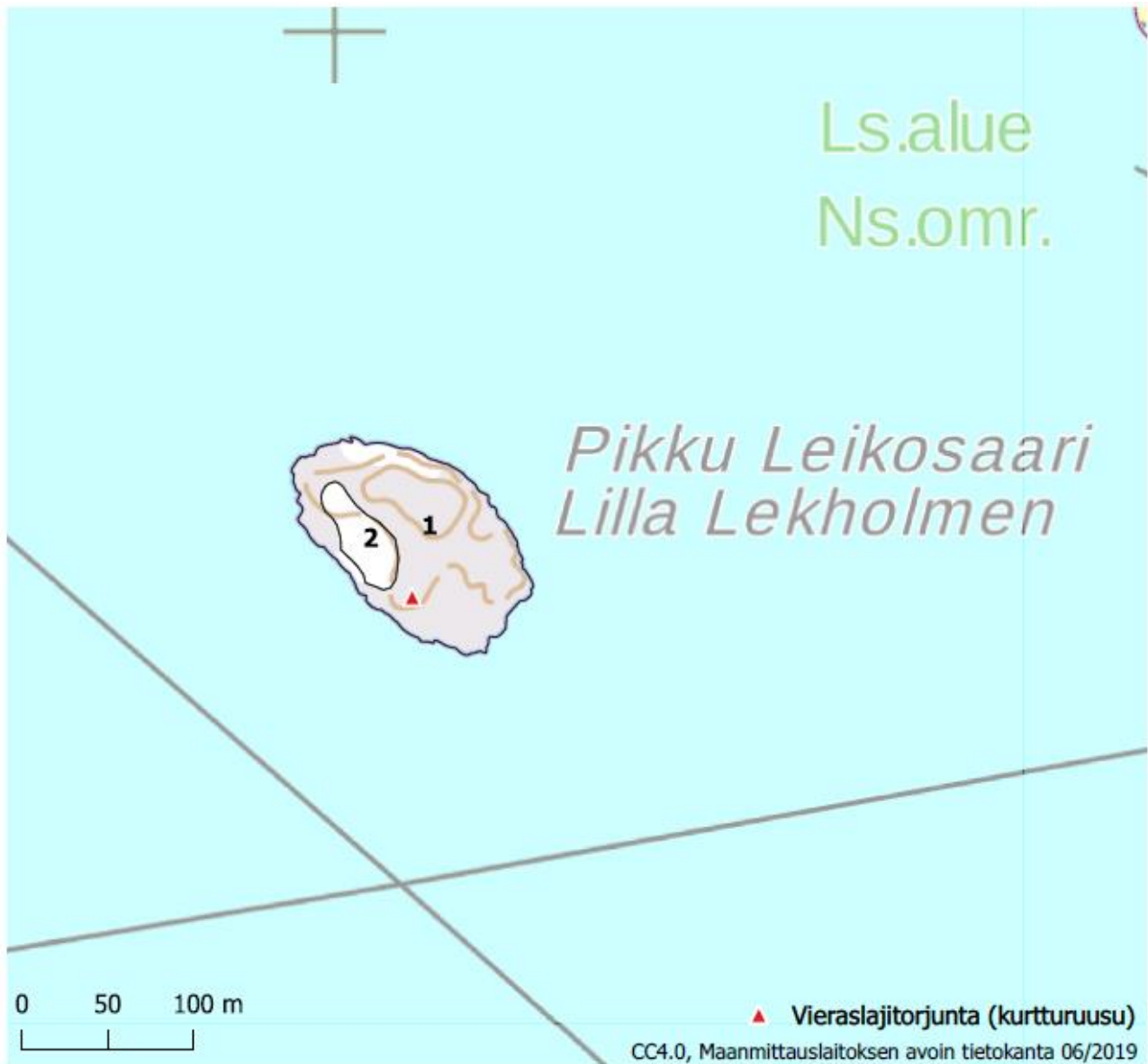
7 Lähteet

Suomen ympäristökeskus. 2018. Tiivistelmä Natura 2000 -alueen suojeluperusteista, Kallahden harju-, niitty- ja vesialueet. 2 s.

Helsingin kaupunki. 2016. Helsingin yleiskaavaselostus, Kaupunkikaava – Helsingin uusi yleiskaava. 222 s.

8 Liitteet

8.1 Pikku Leikosaaren virkistysalueen luonnonhoitosuunnitelma 2020–2030

Yleistä

Pikku Leikosaaren virkistysalue on pieni kalliainen saari, jonka rannat ovat silokallioiden ja somerikon mosaiikkia. Somerikossa viihtyy rantalajistosta mm. rantavehänä. Saaren keskiosa on pääosin erirakenteista kitumaan männikköä, jota hallitsevat avokalliolaikut. Saaren länsipuoliskolla on puolestaan pienialainen, iäkkäistä männyistä koostuva karuleimainen kuivahko kankaan metsikkö, missä vaihtelua maisemaan ja puulajistoon luo rauduskoivusekoitus.

Luonnonhoitotyöt keskittyvät vieraslajitorjuntaan kurturuusun hävittämiseksi Pikku Leikosaaresta. Muutoin vaihtelevarakenteinen puusto tarjoaa pienellä saarella toivottua vähäistäkin suojaa tuulelta.

Helsingin kaupungin yleiskaavassa (2016) Pikku Leikosaari on osoitettu virkistys- ja viheralueeksi.

Kuvio 1

Avokallioinen kitumaa, missä on paikoin erirakenteista männikköä laikkuina varsinkin saaren keskiosassa. Rannat ovat pääosin kasvipeitteetöntä kalliota, mutta laikuittain somerikkoisilla paikoilla esiintyy rantalajistoa (mm. rantavehänä, merirannikki, rantakukka, ketohanhikki).

Kuviolla esiintyvä kurtturuusukasvusto hävitetään osana Uuvin harjoittamaa vieraslajitorjuntaa.

Kuvio 2

läkäs männikkö, missä kasvaa seassa rauduskoivuja. Kasvupaikkana on karuleimainen (kivisyys, merellisyys) kuivahko kangas.

